

*Klipp ut
och
spara!*

BERLIN

GUIDE

TEXT ALEXANDRA SUNDQVIST
FOTO GETTY IMAGES, ALEXANDRA
SUNDQVIST, SXC, TYSKLAND INFO

LEHNHARTZ GER, LEHNHARTZ, KLAUS UND DIRK, TYSKLAND INFO

Med sina 1 316 meter, längs floden Spree, är East Side Gallery världens längsta konstverk.

SE & GÖRA

BERLINMUREN

Vid floden Spree, på gångavstånd från Berlin Ostbahnhof, ligger världens längsta konstverk, målat på Berlinmuren. Vid East Side Gallery har 118 konstnärer från hela världen målat sin syn på de politiska förändringarna i Tyskland efter muren. De färgglada ytorna sträcker sig hela 1316 meter längs flodkanten. På Bernauer Strasse i Wedding ligger Dokumentationszentrum Berliner Mauer. Gatan är berömd som flyktväg mellan den sovjetiska och franska sektorn, och även här finns en del av muren bevarad. I museet finns ett väl sorterat arkiv med Stasi-dokument.

GROSSER TIERGARTEN

Tiergarten är berlinarnas eget Central Park. I denna gigantiska oas, som löper som en grön nerv genom öst och väst, finns flera sevärdheter. Här ligger presidentresidenset Bellevue och Reichstag, en av Berlins stora sevärdheter. I byggnaden huserar Bundestag, det tyska parlamentet. Missa inte utsik-

ten från det kupolformade glastaket. I parkens västra del ligger en rad eminenta museer för modern konst, Kulturforum. En bit bort gränsar parken till det välbesökta Zoologischer Garten, där isbjörnen Knut bor.

ALEXANDERPLATZ OCH TV-TORNET

Torget utgör hjärtat i Östberlin med sin råbarkade arkitektur. På Alexanderplatz står det berömda världsuret som uppfördes 1969. Efter andra världskriget låg platsen i ruiner, men återuppbyggdes sedan med tv-tornet som flaggskepp. Tornet är med sina 368 meter Berlins mest hisnande sevärdhet. Avnjut en kopp kaffe och en chokladtårta i den roterande restaurangen. Om hissfärden suger i magen är det ingenting mot utsikten genom panoramafönstren. Ett tips är att åka upp i tornet strax före skymning, då får man se Berlin i både dagsljus och en imponerande kvällsskrud.

BRANDENBURGER TOR

Berlins viktigaste symbol byggdes mellan 1778 och 1795. Platsen har bevittnat flera viktiga händelser i stadens historia. Det var här Hitler anlade tredje riket och gjorde anspråk på makten. Det var också här den ryska flaggan hissades i maj 1945. Efter murens fall blev

porten en viktig symbol för återföreandet av öst och väst. Pariser Platz/Willhelmstrasse 77

HOLOCAUST MEMORIAL BERLIN

Förintelsemonumentet av arkitekten Peter Eisenman uppfördes 2005. Stort som tre fotbollsplaner har de monumentala 2 711 stenblocken blivit en symbol för de brott som begicks mot judarna under andra världskriget.

MUSEUM OCH KONST

Berlin är en kulturell knutpunkt med ett fantastiskt utbud av museum och gallerier. Vid paradgatan Unter den Linden ligger Museuminsel, Museernas ö, med viktiga historiska museer. Mest känt är Pergamon, med en enastående samling egyptiska konstskatter. Hamburger Bahnhof är också imponerande med sin samling av modern konst. Här återfinns verk av Rauschenberg, Hirst och Warhol, för att nämna några. Smågatorna Linienstrasse och Auguststrasse i Mitte myllrar av små gallerier och konstnärlig aktivitet.

Visste du att

... den svenske statsministern Olof Palme har ett torg uppkallat efter sig i Berlin? Det lilla torget Olof Palme Platz i Västberlin uppfördes 1991.

www.museen-berlin.de, www.smb.spk-berlin.de

POTSDAMER PLATZ

Detta torg i Västberlin fick en rejäl ansiktslyftning på 90-talet. Potsdamer Platz känns som sina gigantiska skyskrapar och storskaliga neonskyltar som ett tyskt Times Square. Här ligger flera filmpalats och teknikjätten Sonyms huvudkontor.

ÄTA & DRICKA

Det tyska köket har ett rykte om sig att vara salt, mäktigt och bastant. Visst finns det gott om restauranger som specialiserat sig på lokala rätter i stora portioner, men med sin kosmopolitiska ställning erbjuder Berlin också ett varierat internationellt kök. Maten har hög standard och priserna är något lägre än i Sverige. Tyskarnas favoritdryck, öl, värderas högt och så kallade Biergartens (ölkaféer) är välbesökta.

MONSIEUR VUONG

Prisvärd vietnamesisk restaurang med anspråkslös men god meny. Ofta lång kö för att få ett bord, eftersom det går inte att boka. De uppfriskande pepparmyntsdrinkarna är värda all väntan.

DADA FALAFEL

Charmigt »hål i väggen« som

Ny arkitektur mellan Öst- och Västberlin vid Potsdamer Platz.

serverar stans bästa falafel på enbart färsk råvaror. Drick utsökt yogi-te som avslutning. Ett passande alternativ för den som vill ha en lättare middag eller en god lunch.

SHIRO I SHIRO

En av Berlins trendigaste restauranger finns i bottenvåningen av designhotellet Lux 11. Här satsar kocken Duc Ngo på en annorlunda men smakrik kombination av asiatiskt och italienskt. Bardelen är en populär institution för välklädda berlinare innan festen fortsätter ut i natten.

PAN ASIA

Ambitiös asiat med stilen inredning. Meny med spännande crossover av japansk, thailändsk och kinesisk mat. Dimplings rekommenderas starkt.

KADEWE

Den stora delikatessavdelningen på de övre våningsplanerna i Europas största varuhus kittlar smaklökarna. Vill du njuta av traditionell tysk mat, testa någon av restaurangerna i mat-

hallen. Garanterat gott – och mättande.

SHOPPA

De senaste åren har Berlin blivit en lovande utmanare på Europas modescen. Kreativa designers har sökt sig till staden, och i

5 KAFÉER ATT UPPLEVA I BERLIN

Kafékulturen är utbredd, och att studera folkvimmel med en **Milchkaffe (caffè latte)** och en **croissant** är ett nöje som inbjuder till nya möten.

1 KUNSTWERKE/CAFÉ BRAVO

I ett lågt 1700-talshus på galleriernas Auguststrasse samsas konstateljéer kring en idyllisk gård. Längst in tornar kaféets glaspaviljong, ett konstverk i sig. Ät läckra bakverk i coola, designmöbler.

2 CAFÉ EINSTEIN

Stadens äldsta anrika wienerkafé med delikat frukost och generösa tårter. Ett populärt tillhåll för celebriteter och politiker.

3 103

Småcharmigt kafé och restaurang med matiga frukostar och bruncher. En perfekt start på

dagen i trendiga stadsdelen Prenzlauer Berg.

4 WEINBAR & CAFÉ SWINGDIELE

Provsma så många viner du vill – och betala en symbolisk summa. Berlins inrökta vinbarer med charmigt insuttna röda soffor ger ett sympatiskt intryck. I staden finns fem vinbarer som anammat konceptet, i Charlottenburg, Prenzlauer Berg och Kreuzberg.

5 ANNA BLUME

Superromantisk prunkande uteservering, döpt efter Kurt Schwitters kända dikt. Kombinationen av blommor och sötsaker känns näst intill sagolik.

Andel's hotellbar bjuder på både härlig utsikt och läckra drinkar.

PRISKOLL

1 kopp kaffe ≈ 20 kr
1 Coca-Cola ≈ 20 kr
1 öl (33 cl) ≈ 30–45 kr
1 glas vin ≈ 40 kr
Taxi, 3 km ≈ 50–75 kr

varje hörn kan man hitta någonting unikt, som grannen hemma garanterat inte har. Längs Torstrasse finns flera guldkorn, liksom på Kastanienallee.

BERLINOMAT

Missa inte Berlinomat, ett designermöck, i Friedrichshain, helt nära stationen. Tanken är att samla olika designers av olika saker under ett tak. Här finns kläder, smycken, möbler – ja, nästan allt man kan tänka sig. Finns också en webbshop, för den döpsugne hemma i soffan ...

Frankfurter Allee 89
Tel +49 (0)30 420 814 45
www.berlinomat.com

PRENZLAUER BERG

Här ligger second hand-butikerna på rad. Kitschiga 70-talsmöbler trängs med märkeskappor och läderstövlar. För den riktiga fashionistan rekommenderas Kurfürstendamm. Här huserar framstående västerländska modehus som Burberry, Gucci och Prada.

NÖJEN

Den partysugna publiken söker sig till östkvarteren i Mitte, Friedrichshain och Prenzlauer Berg. Här stänger ställena först när det ljusnat.

WEEK12END

Nöjespalats vid Alexanderplatz för electro, techno och house, med kända dj:er bakom skivspelaren. Utsikten är magnifik,

likaså drinkarna som serveras i den kvadratiske baren. Alexanderplatz 5
www.week-end-berlin.de
Inträde 110 kr.

KULTURBRAUEREI

En mötesplats för samtidskultur i ett gammalt bryggeri. Här hålls klubbar, workshops och filmvisningar varje helg. Schönhauser Allee 36
www.kulturbrauerei-berlin.de

BANG BANG CLUB

En liten och mörk rockklubb som attraherar en yngre, trendmedveten publik. Dansa hela natten till soul, indie och 60-talsrock. Även livekonserter på veckorna. Neue Promenade 10
www.bangbang-club.de
Inträde 22 kr.

WÜRGEENGEL

Kosmopolitisk, högljud och gemytlig bar i hjärtat av Kreuzberg. Det bohemiska klientelet trängs framför spegelbaren. Smårätter finns för den hungrige. Dresdener Strasse 122
www.wurgeengel.de

ANDEL'S SKYBAR

Blicka ut över Berlins hustak sippandes på en kall drink. Hotellbaren på Andel's bjuder på en makalös utsikt över Frie-

drichshain med omnejd. Landsberger Allee 106
www.andelsberlin.com

OTA SIG RUNT

Som i många andra storstäder är kollektivtrafiken det bästa sättet att färdas. När du har anlänt till Berlin bör du skaffa en karta över S- och U-bahn. De finns på nästan alla stationer. U-bahn: Berlins tunnelbanesystem är annorlunda än i andra europeiska huvudstäder. Biljett köper och stämplar du i automat på perrongen. Att åka utan färdbevis ger dryga böter, och razzior av civilklädda kontrollanter utförs ständigt. S-bahn, spårvagnar som trafikerar Östberlin, biljett köper du under färden. Priset är samma som för U-bahn, 28 kr. Buss: Linje 100 går från Alexanderplatz och förbi många sevärdheter, ett alternativ till dyra sightseeing-bussar. Ett praktiskt köp är Berlin-card, som ger obegränsat antal resor. Kortet kostar 180 kr för två dygn. Annars en bra stad att uppleva på cykel, hyra 88 kr/dag (www.mietradmitte.de).

BO

AURORA HOSTEL ★★
Charmigt budget-hostel med ljusa rum i sekelskifteshus i

Prenzlauer Berg. I varje rum hänger verk av lokala konstnärer. Prisvärt, mysigt och trevlig personal. Pappelallee 21
Tel +49 (0)30 469 955 30
www.hostels.com
Dubbelrum från 400 kr.

HOTEL ADLON ★★★★★
Berlins lyxigaste hotell huserar vid Brandenburger Tor. Här finns alla faciliteter man kan tänka sig, men då kostar det därefter också. Unter den Linden 77
Tel +49 (0)30 226 10
www.hotel-adlon.de
Dubbelrum från 4 400 kr.

ELLINGTON HOTEL ★★★★★
Vad har Lou Reed, Ella Fitzgerald och David Bowie gemensamt? Alla har de bott på detta prisvärda designhotell. Perfekt läge, ett stenkast från KaDeWe och Västberlins främsta shoppingdistrikt. Missa inte jazzkvällarna i hotellbaren. Nürnberg Strasse 50–55
Tel +49 (0)30 683 150
www.hotel-ellington.com
Dubbelrum från 1 000 kr.

THE MANDALA HOTEL

★★★★★
Bland Potsdamer Platz gigantiska skyskrapar och storskaliga neonskyltar ligger detta högklassiga »må bra«-hotell. På

elfte våningen finns ett luftigt spa och en träningslokal – med utsikt över hela Berlin. Potsdamer Strasse 3
Tel +49 (0)30 590 050 000
www.themandala.de
Dubbelrum från 1 500 kr.

PARK INN ★★★

Med sina 37 våningar får Park Inn tv-tornet att se litet ut. Gångavstånd till flera historiska sevärdheter, inglasad terrass och nära till shoppingdistriktet i Mitte. Alexanderplatz 7
Tel +49 (0)30 238 90
www.berlin.parkinn.de
Dubbelrum från 890 kr.

STADSDELAR

PRENZLAUER BERG

Berlins bartaste stadsdel pockar på uppmärksamheten. Här samlas konstnärer, artister och designers över ett glas rött. Ta en drink bland trendigt klientel, utforska de resterande delarna av muren eller fynda i de många second hand-butikerna.

MITTE

Utgör hjärtat i Berlin. Öststatsarkitekturen vid Alexander-

platz är rå och kall, men bakom kulissen gömmer sig livfulla gränder fyllda av barer, klubbar och konceptbutiker. Besök ett konstnärskollektiv, en judisk synagoga eller ett minnesmonument för andra världskrigets offer.

CHARLOTTENBURG

I pittoreska Charlottenburg är historien ständigt närvarande. Strosa längs paradgatan Kurfürstendamm, se kyrkoruinerna av kända Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche, promenera i någon av parkerna eller besök Charlottenburgs slott.

KREUZBERG

Den slitna och invandrantäta stadsdelen har länge varit Berlins fattigaste. De multikulturella influenserna har gjort den

till en tillflyktsort för punkare och bohemer. På senare år har stadsdelens ekonomiska situation förbättrats. Gaybarer, ölhallar och electroklubbar ligger tätt inpå varandra.

FRIEDRICHSHAIN

Under andra världskriget bombades det dåvarande industriområdet till oigenkännlighet. I dag ligger här ett myllrande bostadsområde intill floden Spree. Här anordnas ofta loppar och soulklubbar i den stora parken, Volkspark. Även East Side Gallery ligger här.

! BERLIN-FAKTA

Så reser du: Flyg med Ryanair fr Skavsta till Schönefeldt prisex 200 kr t/r. Germanwings fr Arlanda till Schönefeldt, SAS fr Arlanda till Tegel. Airberlin fr Alanda och Göteborg till Tegel. Prisex Germanwings 600 kr t/r. **Tåg:** Malmö–Berlin, 1 450 kr t/r. **Restid:** Flyg 2 tim, tåg 8,5 tim.

Transfer: Tegel (Berlins största flygplats) ligger fem kilometer från centrala Berlin, tunnelbana 10–28 kr (20 min). Tåg Schönefeldt–Berlin 28 kr (20 min), taxi Schönefeldt–Berlin 440 kr (20 min).

Tidsskillnad: Ingen.

Folkmängd: 3,4 milj invånare i staden, 82,4 milj i landet.

Språk: Tyska, engelska hjälpligt.

Klimat: Påminner om Sveriges med rå, blåsig vinter. Medeltemperatur dock något högre.

Valuta: Euro. 1 EUR ≈ 11 SEK. Notera att få kaféer och restauranger tar kreditkort.

Info: <http://berlin.unlike.net>, www.berlin.de, www.tyskland-info.se, www.bvg.de (om kollektivtrafiken).

Övrigt: Berlin är en säker stad, undvik dock Bahnhof Zoo efter mörkrets inbrott.

BOTTENAPPET

I Tyskland är servicen inte alltid den bästa. På restauranger, kaféer och i affärer får du den service som är direkt nödvändig, men ta det inte personligt om personen bakom disken inte ler tillbaka. Det bara är så.

LADDA NER TIDIGARE GUIDER PÅ WWW.ALLTOMRESOR.SE

